

Egy évre	- - - -	12 korona
Félévre	- - - -	6 korona
Negyedévre	- - - -	3 korona
Egyes szám ára	- - - -	8 fillér

HATÁRŐR

UJVIDÉK,
1907. május 19. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferenz József-tér

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Az ujvidéki dalosünnep.

Ujvidék ma és holnap egy minden ízében hazafias ünnepély színhelye lesz. Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“, városunk ezen törekvő és hazafias magyar dalegyesülete, fennállásának tíz éves fordulója alkalmából nagyszabású ünnepségek keretében szenteli fel zászlaját, melyet a magyar dal diadalára ünnepiesen fognak felavatni, hogy hirdetője legyen a magyar dal varázserejének, terjesztője a magyar szónak, toborzója a magyar dal énekeseinek.

Ujvidék nemzetiségeklakta város és így itt a magyarság minden ünnepe sokkal nagyobb fontossággal bír, mint bárna az a nagy magyar Alföld bármely városában.

Ott a dalárok ünnepe helyi és kisebb jelentőségű volna, hisz ott a dalárok csak a magyar dal ápolását végzik, míg itt az ország déli végén amelllett hazafias kulturmissiót is teljesítenek.

Mert itt Ujvidéken, amikor a magyarság még nem erősödött meg, annyira akkor a magyar színészet és a magyar dalegyesületek voltak a magyar szó apostolai.

Minden elhangzott magyar dal egy-egy téglát rakott le a magyarosodás nagy munkájához. És a sok téglából épült fel a magyarság ujvidéki bevehetetlen vára, erőssége, melyen minden ezzel ellenkező kísérlet megtörik, hajótörést szenved.

A Daloskör ünnepe így tehát nemcsak a dalárok ünnepe, de igenis ünnepe Ujvidék város magyarságának és hazafias polgárságának.

És ebből az ünnepből ki akarjuk mi is, — a magyar szó munkásai, — a magunk hazafias részét venni.

Szeretettel üdvözljük a Daloskört 10 éves fennállása alkalmából, magyaros vendégszeretettel köszöntjük a városunkba érkezett dalosokat és kívánjuk, hogy az ujvidéki dalártnünnepély által, hogy újabb hiveket szerez a magyarságnak, erősítse meg az ujvidéki magyarság helyzetét és hirdesse büszkeséggel, diadallal időtlen-időig a mi zengzetes, szittyanyelvünk feltartóztatlan térhódítását.

Népszavazat — császári jog.

A Határőr részére írta: Kalmár Antal dr.

Ausztriának már meg van a népszavazaton alapuló népparlamentje. Különös egy látvány, hogy amiért mi is lelkesülünk: azért a császár is lelkesedik. Hogy kerülhetünk mi a császárral egy közjogi utra?

Mi azért akarjuk az általános, titkos községekenti népszavazatot, mert erős meggyőződésünk, hogy egy népparlament nem lesz tekintettel a középkor felségjogaira, a középkor birtokviszonyaira és nem lesz tekintettel senki istenfianak osztálykiváltságaira, — s a nép terhére, se az osztrák császárral, se Ausztriával megalkuvó politikát nem fog üzni. Mert ha üzne, amint üztek azt az eddigi parlamentek: minden népképviselőt a faluvégén akasztanának föl. Akarjuk azért is, mert egy radikális-vérű népparlamenttel a kiváltságosok részére nem lehetne üzni osztály-politikát. Mert például, ha nem volna az a sok osztályfelfogású ur a képviselőházban: ebben az esetben bizony fölülállnának mi már most januárius első napjára az önálló vámtérületet, a magyar jegybankkal együtt úgy és akképen, amint azt a Szilveszter napján lejáró törvény parancsolja, — *de nem állítjuk föl tisztán a császár és a földesurak kedvéért.* És a nép? Azt kiviheti a öreg ördög Amerikába! Értsük meg jól: közjogunk szerint nálunk nincs tiszta osztály-parlament, de meglévő parlamentek — a parlamenten kívül álló osztályok részére hitványabb osztálypolitikát üz bármely elsőrendű osztályparlamentnél!

A császár is akarja a népszavazatot, mert

azt hiszi, hogy egy népparlament csakis alantjáró szociális és gazdasági politikával fog foglalkozni, és békét fog hagyni a közjognak, békét az ő dohos felségjogainak, úgy hogy ezek békés birtokában továbbra is egy középkori monarcha korlátlanágával fog rendelkezni az állam legfontosabb szerveivel: a külügyekkel, a hadügyekkel, s az ezekre vonatkozó hat-hétszáz millió koronával. A darabont-kormány tisztán ezzel a céllal szuggerálta a királyt az általános népszavazat elfogadására. Érdekes, hogy míg a császár azért akarta Ausztriában az általános népszavazatot, mert ezzel leszerelhetni véli a németek és a csehek közötti kiegyenlíthetetlen nemzetiségi kérdést: addig nálunk azért akarja, mert egy népparlamenttel mindenkorra lehetlenné véli tehetni az o'yan heves közjogi ostromokat, aminőkkel boldogult negyvennyolcas korunkban tekinteteket nem ismerő kiméltelenséggel tudtunk folytatni a császárkirály ellen s amelyben ha kitarunk: ma már megvolna a magyarul beszélő magyar hadseregünk, és meg volna gazdasági függetlenségünk!

A császár tehát Ausztriában és Magyarországon két különböző császári célnak az elérésére ugyanazt a közjogi eszközt akarja fölhasználni. Szegény császár! Azt hiszi, hogy a népszabadság majd társulni fog az „isten kegyelméből“ való abszolutizmussal és abból továbbra is csak bilincsek fognak születni. Azt is hiszi hogy ha majd a jogok teljességében lesz a nép, hogy akkor majd többé nem leszünk magyarok, s hogy majd egy népparlament túrni fogja a kerekvilág legnagyobb *törvénytelenségét*: a magyar hadsereg — német nyelvé!

A suggerált császár tehát követeli azt az általános népszavazatot, amit mi is követelünk, és amivel — reméljük — éppen az ellenkezőjét érjük el mindannak, amit a császár akar. Mert hogy a császárnak a népmilliók szavazatával milyen hátsó közjogi ajtói vannak, az onnan is megítélhető, hogy az országgyűlések másik szerveihez, a *főrendiházakhoz sem Ausztriában, sem Magyarországon egy ujjal sem akar nyulni a császár.* Miért nyúljak, gondolja magában, hisz ezek úgy sem bántják az én felségjogaimat, s így történik, hogy a huszadik század villamos világossága együtt fog működni a tizenhatodik század éjféli sötétség-

A gyermekbarát.

— A Határőr eredeti tárcája. —

Írta: Géczy István.

Szaládi Oszkár, a nagy gyermekbarát, dobogó szívvvel csemetéit be a szép özvegyhez, Füzínéhez.

Kezében egy ibolya bokrétát tartott s maga volt a kifogástalan elegancia, csak a feszesen simuló császárkabát hátsó zsebei duzzadtak ki erősen, jelezve, hogy valamit rejtenek mélyökben.

A szobalány ismerős mosolylyal nyitott ajtót, mint olyan vendég előtt, a kit meggyőződése szerint a ház asszonya mindig szívesen lát. Szaládi udvarias, előzékeny uriember; a szobalányhoz is van egy pár kedveskedő szava, mialatt az bevezette a szalónba és eltűnt egy mellékajtón, hogy bejelentse asszonyának a kedves vendéget.

Ez az időköz éppen elég volt arra, hogy egy álló tükröbe megigazítsa nyakkendőjét és félresimítson egy renitenskedő hajfűrtöt, — aztán hitelenében átfutott gondolatban a mondókáján, mert hiába nevezetes perc előtt állott, mint kérő jelent meg a szép és módfelett gazdag özvegnél.

Egyszerre felpattant az ajtó és egy négy éves kis szőke baba rontott be, a ki egyenesen

a Szaládi nyakába kapaszkodott, majd elhelyezkedett a térdén és lovagolni kezdett rajta. A szép özvegy, aki nyomon követte a kis leányt, gyönyörködve, szinte elérzékenyedve nézett Szaládira, a ki gyorsan kiűritette zsebeit, egyenkint szedve elő mélyéből a játékszereket a kis baba számára.

Isten hozta, Szaládi, szólt a szép özvegy, csókra nyujtva finom formájú vékony kezét. Szaládi felállt, udvariasan meghajtotta magát és mohón kapta el az özvegy kezét s talán kissé hosszasan is tartotta kezei közt, mint azt az illendőség megengedte.

Füzíné elpirult, de nem huzta vissza kezét, ülással kínálta meg Szaládit s maga is leült melléje, mialatt a kis baba a sarokba húzódott és szakértelemmel kezdett felboncolni egy piros bugyogós pojácát, a mit Szaládi bácsi csak az imént hozott neki.

Szaládi hódolattal nyujtotta át a kezében tartott ibolya csokrot, amiből az asszony egy szálát kitépott és kebelére tűzött. Ez a néma, de sokat jelentő beszéd megadta a bátorságot Szaládinak a beszédhez.

— Nagyságos asszonyom, engedje meg, hogy egy kérdést intézzek önhöz, feleljen rá őszintén: Ismer-e engem jól?

— Azt hiszem jól ismerem, Szaládi. — És minő véleménynyel van felőlem? folytatta a

kérdést Szaládi, — nem hiszsből kértem ezt, nem is ok nélkül, tudnom kell minő véleménynyel van irántam, mielőtt elmondanám, miért jöttem ide.

— Szaládi, én magát nagyon derék embernek ismerem, ez volt a véleményem már első találkozásunk alkalmával is. — Emlékszik rá? — O hogy ne, emlékezni erre a napra, válaszolt mohón Szaládi, ez volt az én életem legszébbik napja.

— Nem veszem ezt bóknak a személyem iránt, válaszolt a szép özvegy. Ez a nap igazán szép és jelentőségteljes nap volt a maga értelmében, nem bálteremben találkoztunk mi először, nem is zsuron, hanem egy komoly és magzatos ünnepélyen, az elhagyott gyermekvédelem alapkövének letételénél. — Maga tette le azt az alapkövet, Szaládi, ott az Akadémia nagytermében, azon a gyűlésen, emlékszik rá? a mikor emberbarátok gyűltek össze, hogy tanácskozzanak, miképen lehetne megtenni ezer és ezer elhagyott kitalított árva gyermeket a társadalom számára. Maga tartotta a megnyitó beszédet, oh higgye el, hogy még ma is könny szökik a szemembe, ha a hatásra gondolok. Hogy beszélt, minő hévvel, szeretettel, lelkenek teljes meggyőződésével, minő élénk színekkel ecsetelte, ezeknek az elhagyott páriáknak a sorsát, a kik ott nőnek fel az utcán — elhagyatva, kitalozva anélkül, hogy éreznék

vel. Majd meglátjuk azonban, hogy kinek a nyaka fog előbb lehullani!

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy alkotmány biztosítékok nélkül még a népparlament se ér egy falatkát sem. Hogy miért, majd mindjárt megmondjuk. Ausztriában most össze fog ülni a népparlament, de ha nem dolgozik a császár szájaize szerint: akkor a császár a népparlamentet akkor küldheti haza, amikor akarja — törvényesen. Igaz, nálunk is hazaküldheti — törvénytelenül, haza is küldte; csak hogy ebben az esetben nálunk nem szedhet se adót, se ujoncot, míg ellenben Ausztriában a híres császár paragrafus (14. §) segítségével kénye kedve szerint szedheti mind a kettőt akár ítéletnapig, még most is, a népparlament idejében.

Mit ér tehát az olyan népparlament, amit a császár akkor rughat föl, amikor akar. — s a fölrugott népparlamenttől úgy szedheti az adót és a katonát, ahogy még a muszka cár se különben! Ebből látható, hogy a magyar alkotmány még most is, a népparlament nem létesítése idején is toronymagasságra emelkedik föl az osztrák alkotmány fölött. Ha pedig majd nekünk is népparlamentünk lesz és az el lesz látva a még szükséges alkotmánybiztosítékokkal is: ebben az esetben nem hogy a pokol, de még Bécs se vehet rajtunk erőt. Ezért kell nekünk az alkotmánybiztosítékok, érz. fázik azoktól Bécs és ezért kell azt nekünk erővel és erélylyel követelni!

Pünkösöd.

Rügyfakasztó tavasz érkezésén, bimbók fakadásán, a földből kibukkanó termés zsendülésén gyönyörködik a szemünk. A zenge növényzetet szeretettel csókolgatja, ölelgeti meleg sugarával a nap. És a tiszta, verőfényes légen át reszketve bugnak a pünkösdi harangok.

Mily gyönyörű kép! Szinte érezzük, mint járja át egész valónkat a szeretet, az élet, az ifjuság, a reménység. Ezer színes álom rajzik a lelkünkben, ezer édes ábránd tarkalja a képzeletünkben. És karjainkban megfeszülnek az izmok, felbuzdul a tetterő, bensőkben megcsendül a teremteni, alkotni vágyás ösztökélő szöszata s a mig merengőn jártatjuk körül tekintetünket a természet megújulásának csodás jelenségein, ajkunkról önkéntelenül röppen el a munkát követelő nagy és nemes célokat szolgáló életre törekvés szent fogadalma. Megfogadjuk, hogy minden erőnk, tehetségünk örökszép ideálok szolgálatába bocsátjuk, szolgálván velük legelső sorban a hazát, mindnyájunk közös édesanyját, akit annál forróbban szeretni kötelességünk, minél több bánat szakad rá és elhagynunk annál kevésbbé szabad, minél inkább rászorul a segítségünkre.

Ti, akik vállatokra vetve könnyű batyutokat, háládatlan gyermek módjára elhagy-

az otthon melegét, az édes anya ölelését, csókját. — O én akkor mindjárt azt mondtam magamban, ime egy igazi férfi, egy talpig ember, a ki tud érezni, meglátja a nyomort és segítő kezét nyújt a társadalom kizsájtottjainak.

Nagyságos asszonyom! — dicséret mindég jól esik, mert hiába tagadnók, vao bennünk egy kis hiúság is, de nagyságod elismerő szavai engem büszkévé és boldoggá tesznek. — Én nem tudom érzelmeimet tetetni, eltitkolni se tudom azt, észre vehette nagyságos asszonyom, hogy engem nem csak a barátság köt ehhez a házhoz, de több annál, egy olyan érzés, a mely boldoggá vagy boldogtalanná tehet engemet egy egész életre.

Szaládi.

Kérem, ne szakítson most félbe! — Feleljen nekem őszintén. ha azt mondanám: szeretem, ha azt mondanám, hogy egyetlen vágyam, hogy hitvesemmé tegyem, akkor is megmaradna az iménti véleménye mellett?

— Megmaradnék Szaládi, akkor is! Nem csak magam miatt, de legfőképpen a kis lányom érdekében. — Az én drágaságom első perchen megérezte magában a jó embert, örül, ha jön és busu, ha távozik. — Én anya vagyok. Szaládi, jó anya, a gyermekemnek szüksége van apára, a ki szeretni fogja őt, úgy mint az édes apja szerette, a ki megóvja az élet küzdelmeiben, és éles szemmel áll őrt, hogy hozzá ne férköz-

játók ezt a földet, mert túl a tengeren idegenben dusabb tér kínálkozik, jól gondolják ok meg, mit eszelekesztek. Jusson eszetekbe a szentény kis házikó, a melyben bölcsőtök ringott, a rét, a mező, a hol kergetőztetek, az iskola, a hol a bettvetést tanultátok, a kicsiny templom, a hol először járultatok az Ur elé, a rozmaringos ablakok, amelyekből pajkos leányarc mosolygott felétek, a faluvégi temető, amelyben apátok, anyátok pihen. . .

A gondatlan gyermekkor, a reményektől duzzadó, pajkos fiatalosság édes, vigasztaló emlékei ezek a rögök. Az élet sok hányattatásában, fájdalmas csapásaiban és kínos csalódásaiban csak e rögökön tapadó emlékekhez menekülhetünk egyedül vigasztalásért. De ha távol esünk tőlük, ha egy óceán választ el gyermekkorunk, ifjuságunk emlékeitől és szülőink hantjától, ha távol idegenben, tengerentúli metropolisok zugó forgatagában csap le ránk a családás saskeselyűje és kiméletlenül vájja belénk éles karmait, hova meneküljünk bátorító szóért, felemelő vigasztalásért? Ott meg nem ért bennünket senki. A kőörisek részvétlenül bámulnak reánk, az üzleti szellem rideg kufarjai közönynyel rohannak el mellettünk.

Ne hallgassunk a tündöklő ígéretekre, amiket lelketlen kalmárok hirdetnek uton-utfélen. Mert ezek bizony nem lesznek ott, amikor remegő vágyakozással tárjuk ki karjainkat az elhagyott, kedves honi tájak felé. Kincsek garmadája ne csábítson minket, mert idegen föld mélysége, fullasztó, nyirkos üregeiben kincsét keresve — másnak, rájövünk majd arra, hogy nincsen drágább kincs a — hazánál.

Jól gondoljátok ezt meg, magyarok, akiket csak az az egy szempont vezérel, hogy verejtékes munkátokat jobban megfizetik — odakint. Igaz, hogy két karotok munkájáért kevesebb bért kínálnak idehaza, mert kizsákmányolt, szegény ország ez a mienk, de a mindennapi kenyér mellé odaadja a szülői szeretet ezen gyöngédségét, eltéphetetlen kötelek ezernyi szálait, folyóinak, patakjainak ismerős csobogását, rónaságainak tündérvjátékát: a délibábot, zengzetes nyelvé, gyönyörű nótáit. . .

A tiszta, verőfényes légen át reszketve bugnak a pünkösdi harangok. Édes-bus hangjuk, mintha arra kérne: Ne hagyjátok el a hazátokat!

A testamentum szerint pünkösöd napján tüzes nyelvek szállottak alá a tiszta égből és meghihlették az apostolokat, hogy világszerte szétmehettek tanítani minden nemzedékeket.

Ne higgyetek, magyar véreim, az álapostoloknak! Az ő tanításuk hamisság és megtévesztésre törekvés. Tüzes nyelvek manapság nem szállnak le már az égből, de az igazságot hirdető lelkeket meghihleti a pünkösdi hargzó, amely hegyen, völgyön, rónaságon át reszkető bugással hirdeti: Ne hagyjátok el a hazátokat!

zék a bánat, a csalódás, a kétségbeesés, a melynek egy gyenge leányszív annyiszor ki van téve, még akkor is, ha olyan anyja van neki, mint én vagyok. Ezért hallgatom én meg magát Szaládi, és ez ezért felelek a kérdéseire éppoly nyíltsággal, mint a hogy a kérdés fel volt téve.

Nagyságos asszonyom! — Klára! . . . Oly boldoggá tett! — Ha volt életemnek olyan cselekedete, amely jutalmat érdemelt — most megkaptam, százaszorosan, ezerszeresen fizetett meg a gondviselés. — Feleségem lesz Klára, az én édes, drága kis feleségem, óh mondja el még egyszer, mert nem tudom elhinni.

— Az leszesz Szaládi, a felesége, hü felesége, mint a milyen szeretet apja lesz maga a babikámnak. Kell hogy az legyen — hisz maga oly nemes gyermekbarát!

* * *

Esküdt uraim, folytatá beszédét a védő ügyvéd, tekintsenek erre a halvány arcra, patakzó könnyeire és a bánattól megtört alakra. — Így néznek-e ki a bűnösök? — Nem esküdt uraim — így az áldozatok néznek ki! — Önök most még csak a gyermekgyilkos anyát látják, de nem látják a tövissel kirakott kálvária útját, a mely a szerencsétlen teremtést oda vitte, hogy önkézzel vetett véget gyermeke életének. — Szép volt, egyedülálló, kizsájtva a világba — szeretett — elcsábították. — S mikor gyerme-

Hajnalodik.

Lesz még világosság.

Az ujvidéki példa.

Igaz örömmel látjuk, hogy az ujvidéki példa: a magyar-szerb testvériség napról-napra mind nagyobb tért hódít meg és újabb és újabb híveket szerez az egyre terjedő magyar-szerb barátkozásnak.

Előbb Ujvidék, majd Ó-Becse népe fejezte ki tüntető lelkesedéssel, hogy testvériesen együtt akar működni a magyar a szerbvel és most az eddig a Polihok karmai közt volt Zombor város szerbjeinek körében is örvedetes áthasonítás észlelhető.

A zombori radikális párti Nase Kolo „Hajnalodik, lesz még világosság” címmel hazafias vezéreiket közül, melyből a következő részeket emeljük ki:

„A szerb radikális párt egyetértést akar a magyar testvérekkel. Programja részben közös a magyar függetlenségi párt programjával. Hazánk függetlensége a közös program alapja. A radikális párt ebben a kérdésben vállvetve fog együtt dolgozni a magyar függetlenségi párttal, tudatában lévén annak, hogy csakis független és szabad hazában lehetünk boldogok és megelégedettek. A radikális párt nem magánérdekekből, vagy önzésből, hanem azért tart össze a magyarsággal, mert kötelessége együttesen és vállvetve küzdeni azon eszméért, amelynek célja Magyarország teljes függetlensége. A szerb radikális párt mindezt el akarja érni az őszinte szerb-magyar testvériség szellemében.

Mi ezeknek a szép soroknak igazán csak örvendünk és örvendezésünk annál nagyobb, mert bizunk azok — őszinteségében.”

Igaza van szerb lapjárunknak. Hajnalodik, lesz még világosság. . . És ekkor a Polihék kis hatalmának is vége lesz.

Árad a Duna.

Árvizveszedelem.

Árvizveszbizottság.

Az egyre rohamosan áradó Duna vize komoly veszéllyel fenyegeti városunkat. Nem annyira a belvárost, mint inkább a külterületet, mely ma-holnap teljesen víz alatt lesz. A Duna vize napról-napra árad, tegnap érte el a Duna vize az idén legmagasabb állását és jelenleg 5 méter 80 centiméter magasságban áll. 1876. óta még nem volt a víz oly magas. A védgátak és körtöltések részben gyengéknek bizonyultak és tekintve, hogy a vízrajzi osztály a víz folytonos emelkedését helyezi kilátásba, Szalay Jajos kir. tan. pol-

kének életet adott, mikor térden állva könyörgött a csábítóknak, hogy legalább gyermeke életének fentartásához adjon módot, segítsék, az durván eltaszította — kidobta házából. — Nem írom le, mit tett a szerencsétlen teremtés, mikor éhezni látta gyermekét, és ő nem tudta járjálni. — Csoda-e, ha az isten levette az esztét és ő elkövette a bűnét nélkül, hogy arról sejtelve lett volna. — Hogy mennyire szerette csábítóját, bizonyítja az, hogy nevével elhallgatta, de az én védői kötelességem volt az igazi bűnöst kikutatni. Megtettem és ítéletnek Önök, esküdt uraim, hogy minő csábításnak lehetett ez a gyöngé teremtés kitéve. ha megtudják, hogy ez az alávaló becületrabló, nem volt más mint az nrszágos hirt nagy gyermekbarát, — Szaládi Oszkár!

Egy gyöngé női sikoly hallatszott a hallgatóság között, aztán siri csend lett, csak a vádlott leány zokogása hallatszott, akire részvétellel néztek az esküdték, szemekben ott lebegett a szánalom — a bocsánat. . .

Szaládi Oszkár * * * ismét dobogó szível és kezében piros rózsa-csokorral csegettett be a szép özvegy lakására. — A szobaleány nyitott ajtót, de nem mosolygott, mint máskor, hideg — szobor arccal adta tudtára Szaládinak, a nagy gyermekbarátnak, hogy öngnagsága hirtelen elutazott és nem is jön vissza. . .

gármeste tartotta 11 órakor után első részéről. Forster második Jenő, Jstván, biz. tag. A jegyző igazgató Ber

Duna városát mert a nagyobb felől, m. tárig ha csak na. Azóta ja dacára t. teti a t. 30 méte kiáll. N. solja, h. és meg. vajjon o. tosítéko. alakuljo. sággá, séges k. hatja. szódott. rajzi o. auguszt. megmar. nökök e. a város. vanhat, hogy a. minden. legnagyobb kizárva. hogy a. söt má. szükség. szükség.

A. jában. Bartos. Szabó. István. A. ben lev. előterje. dotta k. 4 órak. az egé. pavicke. det a t. ségre v. ki és. jelenté. a bizot. ségess.

Meg. A. hatósá. tartott. Bercze. igényé. betudj. A. így sz. irat al. Tárgy. gálati. ságána. alatt. czeller. utakna. városn. jogosu. nevezé. fizetés. gyator. töltött. időbe. qlbirál.

gármester az árvíz bizottság összehívását tartotta szükségesnek, mely péntek délelőtt 11 órakor az ő elnöke alatt hosszú évek után első ülését tartotta. Az ülésen a tanács részéről: *Tapavica György dr.*, gazdasági, *Forster Géza*, tanácsnokok, *Berceller Lipót*, másodmérnök, a bizottság tagjai közül: *Juhász Jenő*, *Mayer József*, *Faith Ferenc*, *Szabó István*, *Szalatyanin Zsivkó* és *Baics István* biz. tagok és *Bartos*, m. kir. folyammérnök. A jegyzőkönyvet *Belohorszky Adolf dr.* igazgatási gyakornok vezette.

Berceller Lipót másodmérnök ismerteti a Duna vizállását, mely szerint jelenleg a belvárost még komoly veszély nem fenyegeti, mert a töltések elég magasak. De annál nagyobb veszély fenyegeti a várost az alsó töltés felől, mely a Ferenc, csatornától a kátyi határig halad. Már 1897-ben a hat méteres töltés csak nagy kinnal tudott az árvíznek ellenállani. Azóta javításokat eszközöltek, de mindennek dacára a víz magassága komolyan veszélyezteti a töltéseket, olyannyira, hogy már csak 30 méteres korona van, mely még a vízből kiáll. Nyulgáakra van tehát szükség. Javasolja, hogy a bizottság a helyszínén kiszálljon és megtekintse a mérnöki intézkedéseket, vajjon célravezősek-e azok és hogy kellő biztosítékot nyújtanak-e? Indítványozza, hogy alakuljon át az árvízbizottság *árvízvédelmi bizottsággá*, mert ekkor a töltések építéséhez szükséges kiadásokat a bizottság maga folyósíthatja. Tavaly gyakori hullámzások közt játszódott le az emelkedés. A miniszterium vizrajzi osztályának jelentése szerint a víz *augusztus hó közepéig ilyen magasságban fog megmaradni*. Tekintettel arra, hogy a mérnökök egészségi okokból nyugdíjazva vannak, a város tőlük ernyedetlen munkát nem kívánhat, miért is előadó arra kéri a bizottságot, hogy az árvízveszedelem elhárítása érdekében mindenki tegye meg a kötelességét. A várható legnagyobb vizállás 6 m. 10 cm. lesz. De nincs kizárva, legkivált, ha viharos időjárás lesz, hogy a védelem nagyobb munkát fog igényelni, sőt már most radikális intézkedésekre lesz szükség. A kiépített Dunaparton már most szükség van sürgős védelmi intézkedésekre.

A bizottság az előadói javaslatot nagyjában elfogadta és a helyszíni szemléhez *Bartos* főmérnököt, *Berceller Lipót* mérnököt, *Tapavica*, *Forster* tanácsnokokat, *Mayer József*, *Szabó István*, *Szalatyanin Zsivkó* és *Baics István* biz. tagokat küldte ki.

A küldöttség pénteken délután a veszélyben levő helyeken kiszállt és a mérnök által előterjesztett intézkedéseket szükségesnek mondogatta ki, mire az összbizottság péntek délután 4 órakor tartott újabb ülésén elhatározta, hogy az egész vonalon nyulgákat állítanak. *Tapavica dr.* előterjesztésére a szükséges földet a töltés melletti területből, — a végszükségre való tekintettel, — közvetlenül termelik ki és erről a földmivelésügyi miniszternek jelentést tesznek. Szombaton délután 2 órakor a bizottság a vashidnál szállt ki és a szükségessé vált intézkedéseket megtették.

Megsemmisített közgyűlési határozat.

A belügyminiszter Ujvidék város törvényhatósági bizottságának f. é. február hó 16-án tartott közgyűlésének azon határozatát, mely *Berceller Lipót* városi mérnöknek nyugdíjigényébe az államnál eltöltött szolgálati éveit betudja, — *megsemmisítette*.

Az érdekes és elvi álláspontu válaszirat így szól:

„Mátsolat. Szám: 48709/1907/III. A válaszirat alapjául szolgáló jelentés száma 6744-907. Tárgy: *Berceller Lipót* városi mérnök szolgálati ideje. A város törvényhatósági bizottságának 1907. évi február hó 16-án 43 szám alatt hozott határozatát, mely szerint *Berceller Lipót* városi mérnöknek az államvasutaknál, valamint ideiglenes alkalmazásban a városnál eltöltött szolgálati ideje a nyugdíj-jogosultsági időbe beszámított s egyuttal nevezett mérnök az állásával rendszeresített fizetés II. fokozatába előléptetett — jóváhagyatónak nem találtam, mert az ideiglenesen töltött szolgálati időnek a nyugdíj-jogosultsági időbe való beszámítása csak akkor képezheti előbírálás tárgyát, mikor a nyugdíjaztatás tény-

leg bekövetkezik; továbbá, mert a magasabb fizetési fokozatba való előléptetés jogalapja hiányzik. Miről az iratok vissza küldése mellett további intézkedés végett értesitem. Budapest, 1907. évi május hó 11-én a miniszter meghagyásából: *Hartl Sándor* s. k. miniszteri o. tanácsos.“

Időközben a közgyűlés *Berceller Lipót*ot, annak kérelmére nyugdíjazta és így *Berceller* most minden bizonnyal abban a kedvezményben fog részesülni, hogy a nem városnál eltöltött szolgálati ideje a nyugdíjigény betudásáért.

HIREK.

Színházi heti műsor. Pünkösd vasárnap délután: *Arany virág*, operett; este először: *Lőcei fehér asszony*, látványos színmű. Pünkösd hétfőn délután: *Dolovai nábob leánya*, színmű; este: *Mulató istenek*, operett. Kedden először: *Rákóczi fia*, történelmi színmű. Szerdán először: *Bohém szerelem*, operett. Csütörtökön: *Tavaszi*, operett. Pénteken először: *Mirza*, színmű. Szombaton másodszor: *Táncos regiment*, vígjáték. Vasárnap délután: *A tolvaj*, színmű; este először: *A harang*, legenda.

Egyházi ének. A plébániai *Cecilia*-egyesület pünkösdvasárnapjára műsora: a) *Introitus: Spiritus Domini* . . . 4 h. v. kar (a capella) *Stehle J. G. E.*-től. b) *Mitterer* Ig. *Missa solennis in hon. Sni Cordis Jesu*, 4-h. v. kar katonai zenekarkisérlettel. c) *Stehle J. G. E.* Alleluja. *Emitte Spiritum* . . . gradnáló és *Veni sancte Spiritus* . . . sequetia, 4-h. v. kar (a capella.) d) *Fresch J. B.* *Confirma hoc* . . . offerorium 4-h. v. kar. (Enchirion.) *A communio chorál.* A nagy mise után tartandó zászólószentelés *Schmidt F.* *Laudante Dominum* hatalmas 8 hangú kettős karral veszi kezdetét és *Kersch F.* „*Kinek első szent királyunk*“ c. 4-h. v. karu énekkel fejeződik be.

Személyi hír. *Balla Aladár dr.* főispán családjával péntek reggel két heti tartózkodásra *Abbáziába* és onnan *Riminibe* utazott.

Okirathamisító paraszt. A múlt nyáron *Bordia Jódor*, zsabályi lakos a sógoránál lévén látogatónak, meglátott nála több telekkönyvi kivonatot. Minthogy az efféle dolog ismeretlen volt előtte, megkérdezte a sógort, hogy micsoda cauda lenne az a furcsa papíros. A sógor azt felelte, hogy az olyan portéka, amelyért a takarékpénztárak pénzt adnak. *Bordia* a felvilágosításért tudomásul vette s mikor pár nap múlva az édes apja házában is látott ilyen irásokat, azokat magáéhoz vette, majd bejött Ujvidékre, a Centrálba s ott magát édes apjának adván ki, apja birtokára 300 K-t vett fel kölcsön. Midőn azonban a Centrál a 300 K-t az öreg *Bordia* ingatlanaira betábláztatta s e betáblázásról őt értesítette a telekkönyvi hatóság, a fiatal *Bordia* turpissága napfényre, ő maga pedig a vádlottak padjára került. A törvényszék a napokban el is ítélte 3 hónapi fogságra. Az ítéletet úgy az ügyész, mint a vádlott megfellebezte; az előbbi azért, mert kevesell, az utóbbi pedig, mert sokallja a büntetést. *Bordia* ekként a telekkönyvi kivonatnak olyan tulajdonságát is megismerte, hogy — *büntetést* is lehet vele szerezni, nemcsak pénzt.

Esküdtek kisorsolása. A június hó 3. napján kezdődő esküdszéki ülészakán szolgálatot tevő esküdteket szerdán sorsolták ki a törvényszéknél. Rendes esküdtek: *Mezey I.* főszolgabíró, *Nélich M.* kereszmáros, *Marócz I.* háztulajdonos, *Teubner János* kereskedő, *Manojlovics Bogdán* ügyvédjelölt, *dr. Wagner Vilmos* ügyvéd, *Takács János* házbirtokos, *Ujhelyi Vilmos* gabonakereskedő, *Pekló Béla* építőmester, *Ókrész András* háztulajdonos, *idb. Zanbauer Ágoston* nyug. tanár, *Wollner Lipót* kereskedő, *dr. Kovács Bodóg* ügyvéd, *Kertész Mór* kereskedő, *Keiner Miksa* pálinkamérő, *Kárpát Géza* gabonakereskedő, *Klein Zsigmond* kereskedő, *dr. Kleiszner Gusztáv* ügyvéd, *Kempl György* tanár, *Róka István* földmives, *Korda József* polg. isk. tanár, *Klug Lajos* zsákkölcsönző, *Lehrer Mátyás* tanító, *Tóth K.* Antal kereskedő, *Grosz Herman* gabona-kereskedő, *Lakits Milán* ecetgyáros, *dr. Gyiszalovics Vidor* tanár, *Fabian Mihály* csizmadia, *Szekeres Bálint* földmives és *dr. Kohn Károly* ügyvéd. B.) **Helyettes esküdtek:** *Csipő Mihály* városi kertész, *Mayer Arnold* sütő, *Rangl Ede* magánhivatalnok, *Kruspér István* rajztanár, *Périts János* lapszerkesztő, *Vargai József* utmester, *Bubori Lajos* fodrász, *Fehérvári Illés*

háztulajdonos, *Szilágyi Sándor* háztulajdonos és *Popovics Milán* magánhivatalnok.

Távozó jegyző. Az igazságügyminiszter *dr. Lovassy Ernő* járásbírói jegyzőt aranyifjúságunk egyik közkedvelt tagját a szegedi ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

Főtárgyalások a törvényházban. Kedden: csalásért *Rockenstein József*, személyes szabadság megsértéséért *Szremcsev Szilávkó*, lopásért *Popovics Tanasztia* és *Zsikics Ahmed* ellen; csütörtökön: lopásért *Manojlovics Dancsika*, sikasztásért *Bogdanov Lázár* és *Novákovics Koszta*, testisértésért *Jatus István* és *Radoszavlyev Péra*, szombaton: okirathamisításért *Pulovics Iván*, hatóság elleni erőszakért *Athanackov Glisa* és *Raniszavlyev Vlada*, zsarolásért *Varga Ádám*, csalásért *Kvaszni Márton* ellen.

Színházi hírek. A pünködsi ünnepek alatt négy előadás lesz a színtársulatban, vasárnap délután az „*Aranyvirág*“ című operett kerül színre félhelyárakkal. Este lesz a premierje „*A bécsi fehér asszony*“ című énekes történelmi színművek, mely *Jókai* regényéből lett írva, a darab képeinek a címa következő: 1. kép „*Ketterhäuschen*“, 2. kép „*Regina mea*“, 3. kép „*Zsófia*“, 4. kép „*A földalatti barlang*“, 5. kép „*Egy halott aki int*“, 6. kép „*A várt jutalom*“, 7. kép „*Aki a hóhárall is dacol*“. A színmű vezető szerepét *Tóvölgyi Fodor*, *Almássy* és *Szomory* játsszák. Hétfőn d. u. „*A dolovai nábob leánya*“ kerül színre félhelyárakkal, este *Lehár Ferenc* 3 felvonásos nagy operettjének a „*Mulató istenek*“ nek lesz a premierje. — Kedden kerül először színre *Rákósy Viktor* történelmi színműve a „*Rákóczi fia*“, a darab vezető szerepét *Tóvölgyi* és *Almássy* játsszák, kívülük részt vesz a darabban az egész drámai személyzet. — Szerdán lesz a premierje a *Henri Herblay* 3 felvonásos nagy eperettjének a „*Bohém-szerelemnek*“, melynek a vezető szerepét *Felbó*, *Bárdos*, *Krémer* és *Mezei* játsszák, kívülük részt vesz az operettben az egész személyzet. — Csütörtökön *Strausz József* szép zenéjű operettje a „*Tavaszi*“ kerül színre. — Pénteken lesz a premierje *Locke Villám* 4 felvonásos színművének a „*Mirza*“ nak, a színmű főbb szerepét *Mészáros*, *Kendy*, *Csókáné*, *Nagy T.*, *Juhászúé*, *Klenovits*, *Doby*, *Szomory* és *Virágháty* játsszák. — Szombaton kerül másodszerre színre *Kaddeburg* és *Skowronek* nagy sikert aratott vígjátéka „*A táncos regiment*“. — Vasárnap délután „*A tolvaj*“ című szenzációs színmű kerül színre félhelyárakkal. Este lesz a premierje *Pásztor Apád* bájos legendájának „*A harang*“ nak. A legenda főbb szerepét *Juhászúé*, *Krémerné*, *Nagy T.*, *Mezey Péter*, *Iványi*, *Sümei*, *Krémer*, *Dobi* és *Pesti* játsszák.

Telekiék nem jöhettek. Mint igaz, őszinte sajnálattal értesülünk a *Teleki grófi pár* a grófnő betegsége miatt nem jöhet Ujvidékre és így *Teleki Arvéd gróf* zászlószegét. — *Harsányi Elemér* kir. ügyész, míg *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter szegét *Balla Árpád* pártelnökünk fogja a zászlóba beverni.

A szerb patriarcha ügye. A szerb egyházi kongresszus választmánya a miniszterelnök felhívására annak idején összes határozatait a jegyzőkönyvekkel együtt felterjesztette. Miután a tárgyalásról felvett gyorsírói jegyzeteket szerb nyelven terjesztették fel, a miniszterelnökség felhívta a választmányt, hogy a gyorsírói jegyzeteket fordíttassa magyar nyelvre és úgy terjessze fel újból azokat. Ez azonban mindeddig nem történt meg, mert a választmány a kongresszus berekesztése óta nem ülésezett a patriárka pedig, aki az ügyeket most praesidentialiter intézi, a miniszterelnök meghagyásának még nem tett eleget.

A Daloskőr zászlószentelési ünnepe. Élénk, mozgalmasságú élet uralkodik most Ujvidéken. Eljöttek a dalárok az ország minden részéből, hogy tanui legyenek annak a szép és impozánsnak ígérkező ünnepélynek, amelyet az uvidéki magyar daloskőr a magyar dal diadalára és büszkeségére ma és holnap rendezni fog. A Daloskőr zászlószentelési ünnepélye iránt városszerte óriási érdeklődés mutatkozik olyannyira, hogy a lókert, — ahol az ünnepségek fognak lefolyni, — kicsinynek fog bizonyulni.

Deutsch Kálmán a pécsi kiállításon. *Deutsch Kálmán* A helyben megjelenő „Magyar Textilipar” szerkesztőjét, a pécsi kiállításon *Szterényi József* kereskedelmi államtitkár megszólítással tüntette ki, amikor is a magyar textilipar fellendítése érdekében eddig kifejtett működéséért elismerését fejezte ki. *Szterényi Deutsch Kálmán* a főhercegnőnek is bemutatja. Még itt jegyezzük meg, hogy a „Magyar Textilipar” ez alkalomból kizárólag pécsi kiállítással foglalkozó, disztartalmu, ünnepi számot adott ki.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Magán és közügy érdekében kérem, sziveskedjék b. lapjában alábbi soraimmal közléteni!

Rendőrkapitányságunk figyelmébe.

Örömmel kell tapasztalni azt a haladást, amit városunk képe az utóbbi 20 év alatt kulturális tekintetben mutat. Annál inkább kell csodálkoznunk azon, hogy egyes dolgokban városunk a középkorig visszamenő maradiságot árul el.

A katonaság is ügyel arra, hogy reggeli 6 óra előtt dob vagy trombita szóval ne háborgassa az alvó városiakat. A rend ébren alvó óre is, ha netalán melabus basszus vagy ártatlan Kappánhangon hívogatjuk az éj csaholó és kuruttyoló csendejében kigyóvonásban elkalandozó társunkat, rögtön tetten ér benünket. Azzal azonban mit sem törődik a rendőrség, amit a kondások és csordások mivelnek. — Az első már hajnali 4 órakor indul ki fészkből végig bugva bölömbika-hangon túlkével a városvégi utcákat, kiméletlenül riasztva fel a nagy melegtől úgy is keveset alvó ártatlan lakókat. S ha még nyugodt, folytonos hangot hallatna odíozus készségén, hagyján! Bona ratióval hajlandó volna az ember szendergésében holmi méltóságteljesen haladó hatalmas autómobil magá elé álmodni, még talán úgy is, mintha ő ilne benne. Igen ám, csak hogy a kondás ur ezt is irigylitőlünk s a megkézdet egy-két folytonos hangot megszámlálhatatlan és tühetetlen sokra el is aprózza. Szeretném látni azt a flegmatikus embert, ki még ilyenkor is aludni képes és álmából felriadva egy-egy kacskaringós magyar mondással ne felelne e fertelmes szeremádra! — Ez reggel 4-kor. Rövid negyed vagy félórára rá, mikor a jámbor lakós azt hiszi, hogy immár újra szundikál, valami éktelen kúrhang közelit ismét és ébreszti a városvégi kinos nyári hajnal tudatára az embert. A csordás jön, kinek különös passziója az, hogy a katonai indulót akarja mindig harsonáján kifújni; mihez perze annak is van beleszolása. Hát ha még a Futaki-utca végén kollégájával összejő és hangvenrsenyt rendez vele! Mitha csak a Barnum bohóc rezes bandája kergetne ki a jól megfizetett előadásról! Ha a menyébi magasságos angyalok harsonái is így fognak hangzani az utolsó itéletkor, akkor csakugyan mindnyájan fel fogunk támadni, mert nem bírunk majd még mély sirunkban sem aludni.

Kérem a városi kapitányságtól, miért nem szünteti meg az ilyen „aus den guten alten Zeiten” dolgokat? Nem elég, ha a malacok utchosszat visitanak s a kondások nekik hűen felelve még sipitanak is? Vagy ha a tehéncsorda harmada csilingelve, összepepedig bőgve vonul végig az utcákon? Nem hiszem hogy volna oly érdekelt gazda kinek figyelmét is kikerülhetné a közeledő konda vagy csorda.

Ha a városi kapitányság fordít valami gondot a város külső képére és a lakósok érdekére, okos belátással e felesleges dudálásokat egyszersmindenkorra befogja tiltani.

Többek nevében

Elkeseredés.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.

Felolós szerkesztő: Mayer József.

Társzerkesztő: Medvetzky Imre dr.

Nyilt-tér.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a f. é. május hó 25—27-én megtartandó országos vásár az eddigi vásártér szomszédságában és pedig: a kirakó vásár a honvédlaktanya előtti téren, az állatvásár ellenben a róm.-katholikus temető és a szőlőtelepek közötti területen lesz megtartva.

Ujvidék, 1907. évi május hó 17-én.

Városi javadalmak fogy. és italadó kezelősege.

HIRDETÉSEK.

347. szám

Eln. 1907.

Árlejtési hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék, ügyészség és járásbíróóság hivatalos helyiségei, egy a fogház fűtésére 1908. évre szükségendő 910 m³ az-az Kileneszántiz köbméter cser. gyertyán s illetve tölgyfa szállítására 1907. évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor a kir. törvényszék elnökségi helyiségében árlejtést fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánok oly megjegyzéssel értesíttetnek, hogy az árlejtésen személyesen vagy igazolt meghatalmazottjuk által megjelenhetnek vagy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatukat az árlejtés megkezdése előtt alulírottól nyujtsák be.

Az árlejtési feltételek elnöki irodámban hivatalos órák alatt tekinthetők meg s a vállalat oda ítélese tekintetében az árlejtés megtartása után a felsőbb jóváhagyástól feltételezetten fog határozat hozatni.

Óvadéku 400 korona lefizetendő.

Ujvidéken, 1907. évi május hó 6-án.

Csarsch Dezső,

kir. törvényszéki elnök.

Egy 12 lóerejű (40 HP)

gőzmozdony (lokomobil)

legjobb karban, mely mostanáig üzemen volt, erősebb gép beszerzése céljából eladó Wolf és Trostler cégnél Ujvidék. 85.3—3.

Teljes

kávéházi berendezés

azonnal eladó.

Futaki-utca 13.

Standard életbiztosító-társaság

ujvidéki vezérigynöksége

Duna-utca 4. szám 1-ső emelet.

Egyike Europa legrégebb s legnagyobb biztosító intézete

évi bevétel . . . . . 35 400,000 kor.

vagyon . . . . . 280 000,000 "

kifizetett halálesetek . . . . . 585000,000 kor.

Olesó díjak; feltétlen biztonság; törölt kötvények újboli érvénybe helyezése a legelőnyösebb feltételek mellett; haláleset: azonnali kifizetése; 2 évi fennállás után megtámadhatatlan kötvények; bírói foglalás kizárva; szabad világgötvények; öngyitkosság vagy párbaj esetén a teljes összeg ha kötvény egy évig érvényben volt.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad az ujvidéki vezérigynökség hol megbízható aquisiteuról esetleg fix fizetéssel alkalmaztatnak. 26—

Walla József

márvány-mozaik-, műkö- és cementáru gyára

Budapest, VII., Gizella-ut 38.

Márvány-mozaik-lapok

velencei módra.

Cement lapok sima és római mozaik-utánczat.

Mozaik-lap a la Mettloch.

Kermit- és Klinker-lap.

Portland-cement-csővek.

Kőanyag-csővek.

Dr. Deák Imre

fogorvosi és fogtechnikai műterme

Ujvidék, Fúutca 28. sz.

Telefon 112. sz.

Rendelés 9 órától 5 óráig.

A fogászat terén felmerülő összes munkálatok műtermemben a legújabb vívmányok szerint készülnek. Fájdalom nélküli foghuzások, fogtömések; arany, ezüst és porcellánból.

Műanyag fogak vagy egész fogsorok pótlása arany vagy kautschuk alapon

Műmunkák, arany koronák, rendszerenül álló fogak rendezése.

SZÁJPADLÁS NÉLKÜLI FOGAK.

Vulcanit fogsorok.

Vidékiek részére eszközlendő munkák ugyanazon nap készíttetnek el.

GRAND HOTEL MAYER

UJVIDÉK.

I. rendű szálloda.

Birtok eladás!

Török-Becse határában egy 434 kat. hold területű tisztán első rendű szántóföldből álló, jó épületekkel gazdagon felszerelt birtok igen előnyös feltételekkel eladó. Felvilágosítást ad: Dr. Kemény Zsigmond, Budapest, Damjanich-utca 38. 1082-1.

Helyiség változtatás.

A Wagner-féle ház átépítése miatt a helybeli piacon 1861 óta fennálló könyvkereskedésemet f. évi február hó elején a **Futaki-utca (II. Rákóczi Ferenc-út) 12. száma alatt levő saját házamba helyeztem át.**

Ez alkalommal ajánlom a mélyen tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktáromat, ugymint: **könyveket, level-, író- és rajzpapírokat, irodai és rajzfelszereléseket, üzleti könyveket, noteszeket, fényképező cikkeket a leg-szilidabb árakon.**

Kiváló tisztelettel
Herger Ágoston.

Répa-Mag óvári, obendorfi ekendorg javított óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland china

Magyar-bikák kan-malacok, Pekingi gácsérok. Lámpánélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf **TELEKI ÁRVÉD**
drassói uradalmi intézősege. u. p. Koneza.

ECKFELD ADOLF

órás és látszerész
Ujvidék, Fő-utca 25. szám.

Nagy választék mindennemű órák, arany-áru, brillantok és látszerészi cikkekben.

WALTHAM valódi amerikai arany zseórák a legfinomabb precíziós szerkezettel; ezen óratok sokkal tartósabbnak, mint más arany-óráké, mert két masszív arany lemez közt egy kompozíció betét van, mely a toknak a szükséges tartósságát adja és ezért 25 évi kezesseget vállalok.

Isomltrope üvegek a legjobbak a látó kíméletre, gyöngébb üvegek dacára nem fáj a szem.

Cascara-Sagrada

LABDACS.

(Székeshérvári korona-pilula).

Ezen nem drastikus hatású növény laxanszer, nem rontja a gyomrot, mint a többi hashajtó, fokozza az étvágyat, és a beteg működését elősegíti. Egyedüli szer, melyet a természet nem szok meg gyakori használat mellett sem.

1 üveg ára (50 labdacossal) 1 korona.
1 próba dohoz (12 labdacossal) 30 fillér.
3 korona és 45 fillér előzetes beküldése mellett 3 üveg vagy 10 dohoz bérmentve szállítatik. Megrendelések azonnal teljesíttetnek az egyedüli készítőnél: **Czollner Vince „Magyar korona” gyógyszer-tárában, Székeshérvárott (Úrffy Zoltán-ház) 42.30-19.**

2296. sz. **Magy. kir. államvasutak igazgatóság.**

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös árú nyilvános árverezése Ujvidék állomásunkon lévő II. sz. rak-tárban 1907. évi május hó 23-án délelőtt 9 órákor tartatik meg, mely árverezésre a t. e. közönség ezennel meghivatik.

109.1-1. **Az igazgatóság.**

Med univ.

Dr. KÁRMÁN JÁNOS

lakását május elsejétől kezdve

TEMERINI-UTCA 6. sz.

(Farkas-féle házba) helyezte át, hol

orvosi és fogorvosi

gyakorlatát folytatja.

Rendelés: 9-12 és 2-5.

848-8.

Ezen magyar gyártmányból évenként több százezer liter lesz **BÉCSBE** szállítva, a hol 1906. évben a közegészségi kiállításon **Diszoklevéllel** és arany haladási éremmel lett kitüntetve.

Dupla Maláta Sör

Szent István védjeggyel

a **Kőbányai Polgári Serfőző r.-t.** készítménye.

Kitüntetések:

Budapest 1896: Diszoklevél.
Páris 1900: Grand Prix.
Flórenz 1904: Grand Prix.
Nápoly 1905: Grand Prix.
Palermó 1905: Grand Prix.
Bécs 1906: Diszoklevél.

Mindenütt a legelső díj!

Kitünő élvezeti és egyszersmíad hatásos gyógyital

idegesség, vérszegénység, gyomor-bajok, álmatlanság, étvágytalanság stb. ellen.

Ajánlják:

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kéty, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer és Dr. Liebmann egyetemi tanár urak **Budapestben.**
Dr. Glax tanár, csász. és kir. kormánytanácsos, fürdő-előjáró, **Dr. Ebel, Dr. Gersky, Dr. Kostecy, Dr. Szemere, Dr. Szigeti** orvos urak **Abbáziában.**
Dr. Ebers, csász. tanácsos úr, **Dr. Coltelli** úr, József főherceg udvari orvosa **Girkvenicében.**

Poharankénti kimérés Ujvidéken csakis Várady Lajos urnál
vasuti vendéglőben pohár 22 fillér. Utcán át kimérem fél liter 46 fillér, 1 liter 88 fillér.
87.15-3.

A jó fekvés az fél egészség!

ezt csakis az „**Ideal**“ rugany matrac által érthető el, a mely szabadalmazva és kitüntetve van.

Könnyen! felemelhető.
Könnyen! szellőztethető.
Könnyen! kezelhető.

Könnyen! tisztítható.
Könnyen! javítható.
Könnyen! meggyőződhet a belső minőségéről.

Az ágy belvilága megméréndő és bárhova 40 koronaért bérmentve küldi

Schön V. kárpitos, Ujvidék.

102.10-2.

Nem tetszés esetén minden költség nélkül visszaveszem.

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, **Fútea 3. szám alatt** (azelőtt **Mogán-féle üzlet**) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorkodom a t. vevőimnek a legújabb izlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat **női szoknyákban és egész ruhákban**, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy válnsztékomra **női bluzokban**, még pedig: **selyem, szövet-, zepír-, vászon- és batisztból** a legdivatosabb façon és a legelegánsabb izlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előékeny, szigoruan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltotassék engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel
Momirovits P. N.

SCHWARZ JÓZSEF

saját termelésű szerémi hegyi borai **sárt palackokban és 56 liternél nagyobb hordókban** a következő árakon kerülnek eladásra:

Palackborok árai:

adóval együtt:

Prima fehérbor	3 éves	literként	K 0 70
schiller	3	"	" 0 70
rizling	3	"	" 0 80
furmint (mozeli)	3	"	" 1-

A borok árai hordókban:

adózatlanul:

Prima fehérbor	3 éves	100 literenként	K 50-
schiller	3	"	" 50-
rizling	3	"	" 60-
furmint (mozeli)	3	"	" 70-

Rendelések *Schwarz Testvérek* irodájában, **Halter 12. sz.** és **Futaki-utca 46. sz.** alatt a pincemesternél is eszközölhetők, ki azokat naponta bérmentve házhoz szállítja.

Fiatalabb évfolyamu borokról, hordókban való vételnél szívesen szolgálok legutányosabb árjegyzékkel.

SCHOMANN JANOS

OKLEVELES KÖFARAGÓ-MESTER. — CEMENTLAPGYÁROS.

Készítek minden köfaragó és terrazzo munkákat.

A t. közönségnek figyelmébe ajánlom

TEMETKEZÉSI VALLALATOMAT

mely ujonnan lett berendezve, semmi költséget és áldozatot nem sajnálva a legmodernebb stilben.

Főraktárom: **DUNA-UTCA 21. sz.**

Hirdetés!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint üzlethelyiségem közvetlen a városbáza előtt ujonnan épült pavillonban, a régi üzlethelyiségem átellenében van, ahol is az egész építkezés tartama alatt lenni fog.

Ezen egész idő alatt, ami körülbelül 6 hónapot fog igénybe venni **az összes aranyáru, ezüstáru, arqentor-ezüst, china-ezüst és műtárgyakat**, ugyszintén **zseb-, fali-, ebresztő-, inga- stb. órákat**, továbbá **az összes optikai tárgyakat, gramofon és fonográfokat**, végül különféle gyártmányu **evőeszközeimet**

mélyen leszállított árakon

bocsátom eladásra

Az összes árak körülbelül felével olcsóbbak, mint eddig voltak.

Később szintén ezuton leszek bátor a n. é. közönséggel tudatni, hogy mikor fogok az ujonnan épült helyiségbe ismét visszaköltözni.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**

órász, ékszerész és látszerész Ujvidéken, Ferencz József-tér 3. sz. az Erzsébet szálloda mellett,

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K 1.50

1/4 K 3.-

1/2 K 6.-

1 K 12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UTCA 60.

Sorsjegyeink Ujvidéken kaphatók: Böhm Josefín dohánytözsde, futaki-u., Fried Adolf, Fuchs József fő-u. 13., Mundrusz Holén trafik, temerini-u. 12., Rosenblüth Samú Duna-utca, Yasa Yuskevics. 86.5-5.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.